

Nr 23

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 12 och 13 §§ lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen; given Stockholms slott den 29 januari 1965.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll över justitiedepartementens ärenden vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att — under förutsättning av slutligt godkännande av det av 1964 års riksdag såsom vilande antagna förslaget till ändrad lydelse av § 6 mom. 7 riksdagsordningen — antaga härvid fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 12 och 13 §§ lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen.

GUSTAF ADOLF

Herman Kling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås sådana ändringar i lagen om val till riksdagen att magistrats kvarstående uppgifter vid förstakammarval överflyttas på länsstyrelse.

Förslag
till
Lag
angående ändrad lydelse av 12 och 13 §§ lagen den 26 november 1920
(nr 796) om val till riksdagen

Härigenom förordnas, att 12 och 13 §§ lagen den 26 november 1920 om val till riksdagen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

12 §.

1. Utgör landstingsområde — — — — — urtima möte.

2. Omfattar valkrets — — — — — för mötet.

I fall, varom i detta mom. sägs, låter Konungens befallningshavande i god tid före valet tillkännagiva tid och ställe för valförrättningen i länskungörelserna *ävensom meddela underrättelse till magistrat i stad, som tillhör valkretsen och ej deltagar i landsting. Magistraten tillser, att stadsfullmäktigsammanträde hålles för utväljande av de stadsfullmäktige, som skola deltaga i riksdagsmannavalet, jämte suppleanter för dessa; och låter magistraten personlig kallelse till riksdagsmannavalet minst åtta dagar förut tillställas envar stadsfullmäktig, som utsetts till valman.*

3. Tillhöra landstingsområden inom samma valkrets olika län, bestämmer Konungen tid och ställe för valet. Konungens befallningshavande i vart och ett av länen inom valkretsen utfärdar kungörelse om valet och *meddelar, där inom länet finnes stad, som ej deltagar i landsting, magistraten i sådan stad underrättelse för vidtagande av åtgärder, varom i 2 mom. sägs.*

Inträffar för — — — — — mom. sägs.

4. Utgör stad — — — vid stadsfullmäktigsammanträde.

5. För deltagande — — — landstings möte.

I fall, varom i detta mom. sägs, låter Konungens befallningshavande i god tid före valet tillkännagiva tid och ställe för valförrättningen i länskungörelserna. *Konungens befallningshavande tillser att i stad, som tillhör valkretsen och ej deltagar i landsting, stadsfullmäktigsammanträde hålles för utväljande av de stadsfullmäktige, som skola deltaga i riksdagsmannavalet, jämte suppleanter för dessa; och låter Konungens befallningshavande personlig kallelse till riksdagsmannavalet minst åtta dagar förut tillställas envar stadsfullmäktig, som utsetts till valman.*

3. Tillhöra landstingsområden inom samma valkrets olika län, bestämmer Konungen tid och ställe för valet. Konungens befallningshavande i vart och ett av länen inom valkretsen utfärdar kungörelse om valet och *vidtager, där inom länet finnes stad som ej deltagar i landsting, de åtgärder som i övrigt äro föreskrivna i 2 mom. andra stycket.*

¹ Senaste lydelse av 12 och 13 §§ se 1937:181.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

13 §.

Skall val — — — — — är stadgat.

Är stadsfullmäktig, vilken utsetts till valman för stad som ej deltagar i landsting men tillhör samma valkrets som landstingsområde, förhindrad att inställa sig till valet, skall han ofördröjligen underrätta magistraten i staden, som till deltagande i valet inkallar vederbörande suppleant.

Är stadsfullmäktig, vilken utsetts till valman för stad som ej deltagar i landsting men tillhör samma valkrets som landstingsområde, förhindrad att inställa sig till valet, skall han ofördröjligen underrätta Konungens befallningshavande i länet, som till deltagande i valet inkallar vederbörande suppleant.

Denna lag träder i kraft, när Konungen låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 6 mom. 7 riksdagsordningen.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 29 januari 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, fråga om *ändring av vissa i lagen om val till riksdagen upptagna bestämmelser rörande magistrats befattning med förstakammarval.*

Föredraganden anför.

Gällande bestämmelser m. m. Enligt § 6 mom. 7 riksdagsordningen har magistrat viss uppgift i fråga om val till riksdagens första kammare. Om stad, som ej deltagar i landsting, tillhör samma valkrets som landstingsområde, skall stadsfullmäktige bland sina ledamöter utse valmän och suppleanter för dessa. Om sålunda utsedd valman blir förhindrad att deltaga i valet, skall han ofördröjligen underrätta magistraten, som har att kalla vederbörande suppleant till valet. Samma bestämmelse finns i 13 § andra stycket lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen (ValL). I anslutning härtill stadgas i 12 § 2 och 3 mom. ValL att länsstyrelsen i god tid före förstakammarvalet skall underrätta magistraten i stad, som tillhör samma valkrets som landstingsområde men ej deltagar i landsting, om tid och ställe för valförrättningen, att magistraten skall tillse att stadsfullmäktige utser valmän och suppleanter samt att magistraten skall till valet kalla envar stadsfullmäktig, som utsetts till valman.

Enligt lagen den 20 november 1964 (nr 651) om överflyttande på länsstyrelse av vissa magistrat, kommunalborgmästare m. fl. åvilande uppgifter skall med verkan från och med den 1 januari 1965 vad i lag eller författning stadgas om bl. a. magistrat i stället gälla länsstyrelse, såframt ej Kungl. Maj:t föreskriver annat. Genom denna bestämmelse har bl. a. de i 12 § 2 och 3 mom. ValL angivna magistratuppgifterna överflyttats på länsstyrelse utan att detta framgår av lagrummens egen lydelse. Alltjämt har emellertid magistrat att ta befattning med nyssnämnda i § 6 mom. 7 riksdagsordningen och 13 § andra stycket ValL angivna ärenden. I 1964 års lag föreskrives att magistrat vid behandlingen av dessa ärenden skall bestå av borgmästaren i rådhusrätten i staden.

Genom prop. 1964: 140 har riksdagen förelagts förslag till ändrad lydelse av § 6 mom. 7 riksdagsordningen, innebärande att magistratens där angivna uppgifter skall övertagas av länsstyrelsen i länet. Grundlagsförslaget har av 1964 års riksdag antagits såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling (KU 19).

Departementschefen. Om grundlagsförslaget slutligt antages av riksdagen erfordras sådan ändring av 13 § andra stycket Vall att bestämmelsen där bringas i överensstämmelse med § 6 mom.7 riksdagsordningen i dess nya lydelse. I samband härmed torde bestämmelserna i 12 § 2 och 3 mom. Vall böra ändras så att det av dessa framgår att magistratens där angivna uppgifter övertagits av länsstyrelsen.

Lagändringarna torde böra träda i kraft när Kungl. Maj:t låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 6 mom. 7 riksdagsordningen.

I enlighet med vad nu anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till lag angående ändrad lydelse av 12 och 13 §§ lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen.

Föredraganden hemställer, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga nämnda lagförslag under förutsättning att berörda av riksdagen såsom vilande antagna förslag till ändrad lydelse av § 6 mom. 7 riksdagsordningen slutligt godkännes.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar

Ur protokollet:
Birgitta Liljefors